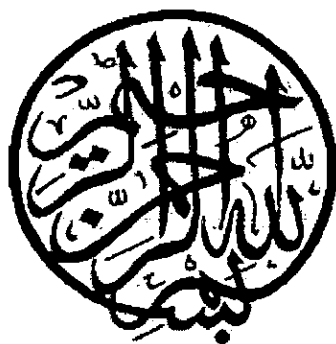

دو رساله در باره کافور

و انواع عطرها

(ترجمه رساله‌های الکافور و أصول الطیب)

تألیف: احمد بن عبد الرحمن بن مندویه اصفهانی

(پزشک نامدار قرن چهارم هجری)

ترجمه: دکتر احسان مقدس

سرشناسه: ابن مندویه، احمد بن عبد الرحمن، قرن ۴ ق.

عنوان قراردادی: رساله فی الکافور، فارسی

رساله اصول الطیب و المرمکات الطریه، فارسی

عنوان و نام پدیدآور: دو رساله درباره کافور و انواع عطرها (ترجمه رساله های کافور و اصول الطیب) / تألیف احمد بن عبد الرحمن بن مندویه اصفهانی، ترجمه: احسان مقدس.

مشخصات نشر: تهران: نیلوبرگ، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۱۰۰ ص.

فروست: طب سنتی: ۳

شابک: 978-600-6222-18-9

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: کافور

موضوع: عطرها

موضوع: گیاهان معطر

شناسه افزوده: مقدس، احسان، ۱۳۳۱-، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ۹۹ الف/۱۶ QD۴۱۶

رده بندی دیویی: ۵۴۷/۷۱

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۷۴۶۶

انتشارات نیلوبرگ

دو رساله در باره کافور و انواع عطرها

(ترجمه رساله الکافور و اصول الطیب)

مؤلف: احمد بن عبد الرحمن بن مندویه اصفهانی

ترجمه: دکتر احسان مقدس

ناشر: انتشارات نیلوبرگ

صفحه آرای: نیلوبرگ

نوبت چاپ: اول - بهمن ماه ۱۳۹۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ: نگین

قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

صحافی: نگین

ISBN: 978-600-6222-18-9

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۲۲-۱۸-۹

مرکز پخش:

انتشارات نیلوبرگ: موبایل ۰۹۱۲۵۱۰۸۳۸۷

فهرست

۷.....	مقدمه
۹.....	زندگی نامه ابن مندویه
۱۱.....	آثار و تألیفات ابن مندویه
۱۶.....	آشنایی ابن سینا و ابن مندویه
۱۷.....	رساله کافور
۱۸.....	رساله اصول الطیب و المرکبات العطریه
۲۰.....	هدف از نگارش اصول الطیب
۲۰.....	رساله عطرنامه علائی
۲۳.....	مشک و مشک چینی
۲۷.....	اصطلاحات کهن عطر سازی
۲۹.....	ترجمه فارسی رساله کافور
۳۵.....	متن عربی رساله کافور
۳۹.....	ترجمه فارسی رساله اصول الطیب
۳۹.....	انواع مشک
۴۳.....	انواع عنبر
۴۵.....	انواع عود
۴۸.....	کافور
۴۹.....	انواع معجون ها
۴۹.....	ند
۵۴.....	زعفرانی
۵۴.....	انواع مطری
۵۶.....	روش ساخت لخالخ
۵۷.....	غالبه
۵۹.....	انواع ذریرها
۶۰.....	رامک

۶۱.....	روغن بان
۶۲.....	متن عربی رساله اصول الطیب و المركبات العطریه
۸۷.....	رساله عطر نامه علائی
۸۹.....	مقاله اول در مفردات و بسایط
۸۹.....	باب اول در شناختن انواع مشک و طبع و اصل آن
۹۱.....	باب دوم در شناختن کافور و انواع و طبع آن
۹۱.....	باب سوم اندر شناختن عود و انواع آن و طبایع آن
۹۳.....	باب چهارم در شناختن انواع عنبر و اصل آن و طبع آن
۹۵.....	باب پنجم در امتحان هریک و شناختن غش
۹۵.....	مقاله دوم در ترکیب بر سیل نمودار
۹۵.....	باب اول در صنعت ندها
۹۸.....	باب دوم در صنعت لخلخه ها
۹۸.....	باب سوم در صنعت ترکیب غالیه
۹۸.....	باب چهارم در صنعت مطرا
۹۹.....	باب پنجم در صنعت رامک
۹۹.....	باب ششم در ذریرها

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

عطرها و مواد خوشبو کننده در دوران تمدن اسلامی و در طی قرون و اعصار گذشته از قربت و جایگاه ویژه خاصی برخوردار بوده و نه تنها پادشاهان ، امرا ، فرماندهان و روحانیون از آن بهره می جستند، بلکه مردم عادی نیز بنا به وسع مالی و توانایی خود و مخصوصاً در هنگام برگزاری مراسم شادمانی و عزا از این عطرها و مواد خوشبو کننده استفاده می کردند.

توجه فراوان رهبران مذهبی به این گونه مواد و مخصوصاً علاقه زیاد پیامبر اکرم اسلام به عطر باعث گردید که عطر علاوه بر مورد پسند بودن ذائقه ها و مزاج های مختلف بشری، صبغه ای مذهبی به خود گرفته و در بسیاری از مساجد و اماکن مذهبی مورد استفاده قرار گیرد و مخصوصاً توصیه استفاده از عطر در هنگام اقامه نماز جمعه و جماعت باعث می شد که اشخاص زیادی از افراد جامعه به خرید و مصرف آن تمایل یابند.

در طول تاریخ پر فراز و نشیب تمدن اسلامی نویسندگان و به ویژه اطباء فراوانی به این مبحث پرداخته و رساله ها و کتاب های متعددی در این باره نگاشته اند که از جمله این اطبا می توان از ابن مندویه حکیم و طبیب نامدار قرن چهارم هجری نام برد که رساله ای با عنوان «اصول الطیب و المركبات العطریه» دارد و نگارنده ترجمه فارسی رساله مذکور را همراه با متن عربی آن تقدیم علاقه مندان می نماید.

درضمن «رساله کافور» نیز یکی از رساله های کوتاه ابن مندویه است که تا کنون به صورت خطی بوده و در این مجموعه برای اولین بار متن عربی و ترجمه آن تقدیم خوانندگان می شود. در پایان رساله «عطرنامه علائی» که ترجمه گزیده ای از رساله اصول الطیب و المركبات العطریه است و در قرن چهارم و پنجم قمری توسط مترجمی ناشناس برای علاء الدوله کاکویه ترجمه شده است و برای اولین بار توسط استاد دانش پژوه منتشر شده بود، برای تتمه فایده آورده شده است. امید است که این دسترنج ناچیز مورد توجه علاقه مندان طب سنتی قرار گیرد.

دکتر احسان مقدس

بهمن ماه ۱۳۹۲